

LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 16, 31, 22¹, 31, 35, 39, 39¹, 40¹, 41¹, 46, 46¹, 46², 46³, 48, 48⁴, 51, 52, 52¹, 61, 61¹, 67, 69, 76 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 61² STRAIPSNIU ĮSTATYMO (TAIS NR. 25-7466) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 16¹, 34 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
AB “Ignitis” 2025-05-13 raštas Nr. SR 2025-88		
1.	<p>5)</p> <p>20 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas</p> <p>Siūloma nuostata numatoma reglamentuoti, kad tiekėjai turi prievolę siūlyti vartotojams <u>terminuotas</u> fiksuotos kainos sutartis. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad toks nuostatos formulavimas gali kelti praktinių problemų, skirtingų interpretacijų bei neaiškumų, ar tiekėjai gali siūlyti ir kitokio pobūdžio elektros energijos tiekimo sutartis (pvz., neterminuotas sutartis, mišriąsias sutartis ir kt.). CK 6.384 str., reglamentuojantis elektros energijos pirkimo-pardavimo sutarčių sudarymą, numato, kad <i>jeigu pagal sutartį abonentas yra fizinis asmuo – vartotojas, naudojantis energiją savo buitiniams reikmėms, tai sutartis laikoma sudaryta nuo vartotojo įrenginių prijungimo prie energijos tiekimo tinklų. Ši sutartis laikoma sudaryta neterminuotam laikui, jeigu joje nenumatyta ko kita</i>. Be to, Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse, taip pat numatoma, kad <i>šiose Taisyklėse nurodytos sutartys yra neterminuotos, jei sutarties šalys nesusitaria kitaip</i>. Taigi, susitarti, ar sutartis yra terminuota ar neterminuota, yra sutarties šalių diskrecija. Juo labiau siūloma nuostata reguliuojami teisiniai santykiai dėl fiksuotos kainos sutarčių sudarymo ne tik tarp nepriklausomo tiekėjo ir buitinių vartotojų, tačiau ir tarp nepriklausomo tiekėjo ir nebuitinių vartotojų, kurios iš esmės laikytinos komercinėmis sutartimis, dėl kurių sąlygų, vadovaujantis sutarties laisvės principu šalys turi teisę susitarti. Praktikoje tiekėjai ypatingai su verslo klientais sudaro ir mišrias sutartis, numatydami tiek fiksuotą, tiek kintamą kainą toje pačioje sutartyje. Todėl siekiant užkirsti kelią skirtingoms interpretacijoms, galinčioms kilti ateityje, jog <u>fiksuotos kainos sutartys gali būti tik terminuotos</u>, siūlytina aiškiai įtvirtinti įstatyme, jog nepriklausomas tiekėjas taip pat gali siūlyti ir kitokios trukmės fiksuotos kainos sutartis ar neterminuotas fiksuotos kainos sutartis. Pažymėtina, jog šią pastabą Bendrovė teikė ir pirminės viešosios konsultacijos dėl įstatymų projektų metu. Įstatymo projekto</p>	<p>Atsižvelgti iš dalies</p> <p>Atsižvelgta į pasiūlymo dalį dėl neterminuotų fiksuotos kainos sutarčių.</p> <p>Neatsižvelgta į pasiūlymo dalį dėl draudimo vartotojams vienašališkai nutraukti fiksuotos kainos sutartį. Energetikos ministerija pažymi, kad 2024.10.31 Lietuvos Aukščiausiasis Teismas paskelbė nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-203-421/2024, kurioje pasisakė, jog vienašališko elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties nutraukimo neatlygintinumas reiškia, kad net ir tuo atveju, jeigu kokie nors mokesčiai, sankcijos, netesybos ar kiti mokėjimai buvo nustatyti su labai mažomis įmonėmis ar mažomis įmonėmis sudarytose elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyse, elektros energijos tiekėjai neturi teisės jų reikalauti iš sutartį vienašališkai nutraukiančios ar nutraukusios šalies. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nurodė, kad šalių sudarytos elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties nuostatos, jog elektros</p>

		<p>Derinimo pažymoje nurodyta, jog į šią Bendrovės pastabą neatsižvelgta, kadangi ji laikytina pertekline. Taip pat pažymėta, jog „tiekėjas, nustatęs palankesnę vartotojo atžvilgiu kainą trumpesnės trukmės laikotarpiu, vadovaudamasis EEĮ 46 str. 6 d. 8 p, taip pat gali siūlyti ir kitokios trukmės elektros energijos tiekimo fiksuotos kainos sutartis, šalia jau pasiūlyto 12 ir 24 mėnesių pasiūlymo ir taip su vartotoju sudaryti geriausiai jo poreikius atitinkančią sutartį.“ Pažymėtina, jog ir Derinimo pažymoje kalbama apie „kitokios trukmės elektros energijos tiekimo fiksuotos kainos sutartis“. Taigi, iš esmės pasisakyta tik apie <u>terminuotas sutartis</u>. Visgi, kaip pažymėta aukščiau, tiekėjai turi teisę sudaryti ir neterminuotas fiksuotos kainos sutartis ir nei nacionaliniai, nei ES teisės aktai to nedraudžia. Todėl, kaip minėta, siekiant eliminuoti galimas interpretacijas, siūlytina aiškiai tai įtvirtinti įstatyme.</p> <p>2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (toliau – Direktyva) 11 str. 1 d. numatyta, jog „<i>Valstybės narės užtikrina, kad tiekėjai vienašališkai nekeistų <u>terminuotų elektros energijos tiekimo fiksuota kaina sutarčių sąlygų ir nenutrauktų tokių sutarčių nepasibaigus jų terminui</u></i>“. Siekiant teisinio aiškumo ir atsižvelgiant į tai, kad fiksuotos kainos sutartys gali būti ir neterminuotos, siūlytina perkelti Direktyvą pažodžiui, aiškiai įtvirtinant, jog nepriklausomas tiekėjas neturi teisės vienašališkai keisti ar nutraukti būtent <u>terminuotų fiksuotos kainos sutarčių</u>.</p> <p>Siūloma nuostata numatoma reglamentuoti ne tik tiekėjo prievolę siūlyti vartotojams terminuotas fiksuotos kainos sutartis, bet ir numatomas draudimas tiekėjams vienašališkai pakeisti su vartotoju sudarytos terminuotos sutarties fiksuota kaina sąlygas ar nutraukti tokią sutartį nepasibaigus jos terminui, išskyrus įstatyme numatytus atvejus. Tačiau šiuo metu elektros energijos rinkoje galiojantis teisinis reguliavimas iš vienos pusės įpareigoja tiekėjus turėti tinkamas apsidraudimo strategijas ir reikalauja, kad elektros energijos portfelis būtų pakankamai apdraustas nuo tiekėjo galimos finansinio žlugimo rizikos, iš kitos pusės, suteikia buitiniams vartotojams, mažoms ir labai mažoms įmonėms teisę bet kada vienašališkai ir neatlygintinai nutraukti elektros tiekimo sutartį, kai tiekėjams ši teisė nutraukti terminuotas fiksuotos kainos sutartis įstatymu uždraudžiama. Todėl, Bendrovės manymu, įvertinus finansinius skaičiavimus bei istorinius tiekėjų žlugimo atvejus rinkoje, siekiant išlaikyti visų energetikos rinkos dalyvių teisėtų lūkesčių bei teisių ir pareigų pusiausvyrą, būtų tikslinga sistemiškai peržiūrėti galiojančią teisinį reguliavimą ir pvz., atsisakyti Direktyvos 12 str. 2 d. pilno perkėlimo bei pasinaudoti Direktyvos 12 str. 3 d. numatyta</p>	<p>energijos tiekėja turi teisę reikalauti iš paslaugos pirkėjos sutarties nutraukimo mokesčio jos vienašališko nutraukimo atveju, taip pat įtvirtinančios šio mokesčio mokėjimo ir apskaičiavimo tvarką, prieštarauja imperatyvioms Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau - EEĮ) 47 straipsnio 3 dalies nuostatoms, todėl yra niekinės ir negalioja, sprendžiant tarp šalių kilusį ginčą netaikytinos. Tai reiškia, kad elektros energijos tiekėja pagal elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį neturi teisės reikalauti iš paslaugos pirkėjos sumokėti sutarties nutraukimo mokesčių, tiekėjos traktuotą ir kaip netesybos, todėl ieškinio reikalavimas priteisti jį iš paslaugos pirkėjos teismų atmetas pagrįstai.</p>
--	--	---	---

			<p>išimtimi dėl sankcijų taikymo buitiniams vartotojams, mažoms ir labai mažoms įmonėms už sutarčių nutraukimą bent jau tuo atveju, kai vartotojai vienašališkai nutraukia terminuotas fiksuotos kainos sutartis. Tai sudarytų prielaidas sukurti labiau subalansuotą elektros energetikos rinką bei užtikrinti, tiek vartotojų, tiek ir tiekėjų interesus bei teisėtus lūkesčius.</p> <p>20 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 46 straipsnio 6 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„8) siūlyti buitiniams vartotojams 12 ir 24 mėnesių, o vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus – 12 mėnesių fiksuotos kainos sutartis, kai turi daugiau kaip 200 000 vartotojų. Nepriklausomas tiekėjas taip pat gali siūlyti ir kitokios trukmės fiksuotos kainos sutartis ar neterminuotas fiksuotos kainos sutartis. Nepriklausomo tiekėjo ir vartotojo sudarytoje fiksuotos kainos sutartyje nustatyta elektros energijos kaina gali būti diferencijuojama piko ir ne piko valandomis. Nepriklausomas tiekėjas negali vienašališkai pakeisti su vartotoju sudarytos terminuotos fiksuotos kainos sutarties sąlygų ar nutraukti tokios sutarties nepasibaigus jos terminui, išskyrus atvejus, nustatytus šio įstatymo 51 straipsnio 3¹ dalyje, ar kai vartotojas nesilaiko sutartimi prisiimtų įsipareigojimų. Elektros energijos tiekimui pagal terminuotas fiksuotos kainos sutartis <i>inter alia</i> taikomos šio įstatymo 41, 47, 49, 51, 52 ir 61 straipsnių nuostatos tiek, kiek jos neprieštarauja šio straipsnio nuostatoms. Elektros energijos tiekimui pagal terminuotas fiksuotos kainos sutartis netaikomas šio įstatymo 47 straipsnio 3 dalyje numatytas draudimas Elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartyse arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartyse, sudarytose su buitinais vartotojais, labai mažomis įmonėmis ir mažomis įmonėmis, kaip jos apibrėžtos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, numatyti sutarties nutraukimo, tiekėjo keitimo mokesčius ir (ar) netesybas, kurie būtų taikomi nurodytiems vartotojams už vienašališką elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarties arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutarties nutraukimą.“</p> <p>2. Papildyti 46 straipsnį 10 dalimi:</p> <p>„10. Vartotojai, sudarę fiksuotos kainos sutartį, nepraranda teisės dalyvauti vartotojo elektros energijos paklausos pokyčio valdyme ir prisidėti prie elektros energijos sistemos lankstumo poreikių užtikrinimo.”</p>	
2.		9)	<p>36 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas</p> <p>EEĮ pakeitimo projektu keičiamoje 69 str. 4 d., reglamentuojant plėtros investicijas, siūloma duoti nuorodą į Elektros energetikos įstatymo 31 str. 2 d., 33</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Siūlomoje EEĮ 69 straipsnio 4 dalies redakcijoje jau dabar tiesiogiai įtvirtinta</p>

		<p>str. ir 39 str. 2 d. Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje nurodoma: „2. <i>Perdavimo sistemos operatorius užtikrina trečiųjų asmenų prieigą prie perdavimo tinklų, ją valdo ir pateikia paaiškinimus, kai tokia prieiga nesuteikiama. Tuo tikslu perdavimo sistemos operatorius Tarybos nustatytais sąlygomis parengia, su Energetikos ministerija ir kitomis suinteresuotomis šalimis derina ir teikia Tarybai tvirtinti Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašą, taip pat jį paskelbia savo interneto svetainėje.</i>“</p> <p>Elektros energetikos įstatymo 33 straipsnyje reglamentuojama perdavimo tinklų plėtra ir įgaliojimai priimti sprendimus dėl investavimo. Elektros energetikos įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje nurodoma: „2. <i>Skirstomųjų tinklų operatorius užtikrina trečiųjų asmenų prieigą prie skirstomųjų tinklų, ją valdo ir pateikia paaiškinimus, kai tokia prieiga nesuteikiama. Tuo tikslu skirstomųjų tinklų operatorius Tarybos nustatytais sąlygomis parengia, su Energetikos ministerija ir kitomis suinteresuotomis šalimis derina ir teikia Tarybai tvirtinti Pasinaudojimo elektros tinklais tvarkos aprašą, taip pat jį paskelbia savo interneto svetainėje.</i>“</p> <p>T. y. Elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje ir 39 straipsnio 2 dalyje nėra reglamentuojamos plėtros investicijos, o 33 straipsnis taikomas tik perdavimo sistemos operatoriui. Pažymėtina, kad jokios plėtros investicijos šiuo metu nėra reglamentuojamos ir Pasinaudojimo skirstomaisiais elektros tinklais tvarkos apraše, atsižvelgiant į tai, kad šis teisės aktas yra skirtas prieigai prie elektros tinklų reglamentuoti procedūriniu ir, kiek nereglamentuoja kiti teisės aktai, techniniu požiūriu. Papildomai pažymėtina, kad šiuo metu įstatyme plėtros sąvoka sietina su plėtros poreikiu, kylančiu dėl kliento/klientų, o išankstinės investicijos yra sietinos su perspektyva ir perspektyviniais tinklo pajėgumais bei potencialias klientais vidutiniu ar ilguoju laikotarpiu. Būtent dėl pastarojo aspekto yra svarbu suvienodinti visų rinkos dalyvių lūkesčius bei reikalavimus vystant optimalų į ateitį orientuotą tinklą. Atsižvelgiant į tai, kas nurodoma, nuostatos reglamentavimas išlieka neaiškus, neapibrėžtas. Siūlytina tikslinti pagal pastabą.</p>	<p>nuostata, kad Taryba, nustatydamą perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų viršutines kainų ribas, skatina tiek perdavimo, tiek skirstomųjų tinklų operatorių ekonomiškai efektyvią tinklų eksploataciją ir plėtrą. Be to, toje pačioje dalyje aiškiai įvardijamas išankstinių perspektyvos investicijų skatinimo tikslas, kuris atitinka Reglamento (ES) 2019/943 18 straipsnio nuostatas. Papildomai pažymėtina, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1747, išankstinės perspektyvos investicijos nėra tiesiogiai apibrėžtos kaip atskira sąvoka, tačiau reglamente numatytos priemonės, kurios energetikos sektoriuje gali būti laikomos išankstinėmis investicijomis. Atkreipiamė dėmesį į tai, kad Reglamentas yra tiesioginio taikymo teisės aktas ir jo perkėlimas į nacionalinę teisę nėra privalomas. Šiuo metu galiojantis reglamentavimas užtikrina, kad šias plėtros investicijas padengtų elektros gamintojai. Įtraukiant tokias investicijas svarbu apsaugoti vartotojus, riboti tokių investicijų rizikas, tačiau kartu ir neužkirsti kelio tinklų plėtrai, todėl šių investicijų reglamentavimas ir jų įtaka turi būti visapusiškai įvertinta. Apibendrinant, nors Reglamente nėra tiesiogiai vartojamas terminas „išankstinės perspektyvos investicijos“, jame numatytos priemonės reikalauja iš anksto planuoti ir struktūrizuoti savo projektus, atsižvelgiant į būsimus reglamentavimo pokyčius ir paramos mechanizmus.</p>
--	--	--	---

				Papildomai atkreipiame dėmesį, kad kaip numatyta Europos Komisijos paskelbtame <i>Įperkamos energijos veiksmų plane</i> , artimiausiu laikotarpiu pasirodys Europos komisijos gairės dėl tinklų mokesčių ir išankstinės perspektyvos investicijų, kuriomis remiantis Taryba priims atitinkamus su išankstinėmis perspektyvos investicijomis susijusius teisės aktus.
			Lietuvos respublikiniai būsto valdymo ir priežiūros rūmai, 2025-05-12 raštas Nr. 2-2147	
			Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, 2025-05-12 raštas Nr. 2-2152	
3.		1)	<p>37 straipsnis. 73² straipsnio pakeitimas</p> <p>Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta: „Pagal galiojantį reguliavimą ši patikra yra atliekama iki ketinimo protokolo pasirašymo ir prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimo, tai yra tokioje elektros energijos gamybos ir (ar) kaupimo įrenginių projektų vystymo stadijoje, kai dažnu atveju dar nebūna žinomi projektų galutiniai naudos gavėjai ir finansavimo šaltiniai. Priėmus siūlomus pakeitimus, būtų užtikrinami nacionalinio saugumo interesai ir atitikties nacionalinio saugumo interesams procedūrų efektyvumas ir proporcingumas, nes būtų patikrinami asmenys (galutiniai naudos gavėjai), turintys finansinius pajėgumus įvykdyti ketinimų protokolu priimtus įsipareigojimus išvystyti elektros energijos gamybos ir (ar) kaupimo pajėgumus“. EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 straipsniu iš esmės siūloma įtvirtinti, kad patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams iš esmės gali būti atlikta bet kuriame atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir kaupimo įrenginių vystymo etape, jau po ketinimų protokolo pasirašymo.</p> <p>Pastabos: Siūlomoje nuostatoje neįtvirtinta, kada, t. y. kuriame etape po ketinimų protokolo pasirašymo iki ketinimų protokolo pabaigos, patikra galės būti / bus atliekama. Dabar galiojantis teisinis reglamentavimas numato, kad patikra atliekama iki ketinimų protokolo sudarymo. Su asmenų teisėmis ir pareigomis, jų pradžia ir pasibaigimu susijęs teisinis reglamentavimas turi būti aiškus, todėl nuostata tikslintina joje numatant aiškų patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams momentą. Nuostata siekiamas tikslas – elektros energetikos sistemos stabilumas ir saugumas, šis tikslas siejamas su elektros energijos gamyba ir (ar) kaupimu, todėl atitiktis nacionalinio saugumo interesams turi būti siejama ne su vystymo etapu o su gamybos etapu. Nusprendus vėlinti patikrą, ji neturi būti perkeliama į kitą vystymo etapą, o turi būti atliekama tuo etapu, kai</p>	<p>Atžvelgta iš dalies</p> <p>Pažymėtina, kad pastabose aprašyti Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinti tikslingumo, aiškumo, proporcingumo principai nurodytu teisės akto pakeitimu nėra pažeidžiami. Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo neapriboja sandorių patikros iki jų sudarymo, o sandoriai gali būti tikrinami ir po jų sudarymo. Tai reiškia, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimo projekto (toliau - EEĮ pakeitimo projektas) 37 straipsnyje siūlomi pakeitimai atitinka Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo reguliavimą. Remiantis šiuo metu galiojančiu EEĮ 73² straipsniu, asmuo, įgijęs teisę sudaryti ketinimų protokolą, atitinkantis minėtame straipsnyje numatytus kriterijus yra patikrinamas Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas taip pat įtvirtina, kad tuo atveju, jeigu patikros dėl</p>

		<p>įtaką elektros energetikos sistemai jau galima realiai daryti, t. y. gamybos ir (ar) kaupimo etape. Taigi patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams turi būti siejama ne su ketinimų protokolo sudarymu ar vykdymu, o su gamybos leidimo išdavimu. EEĮ pakeitimo įstatymo projekte nenumatyta, kokią įtaką siūlomas reglamentavimas turės tiems vystytojams, kurie jau yra sudarę ketinimų protokolus ir kurių atžvilgiu patikra jau buvo atlikta. EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsnyje ar kituose straipsniuose nėra numatytas laikotarpis situacijos ištaisymui, galimybei vystyti projektą toliau su tam tikrais apribojimais. Ketinimų protokolo nutraukimas, kai jau yra padarytos ženklios investicijos yra nesuderinamas su gamintojo teisėtais lūkesčiais. Juo labiau, kad EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 8 straipsnio ir 25 straipsnio 2 dalyje numatomas ir elektros tinklų pasinaudojimas gamintojo pateikta garantija <i>pro rata</i> principu. EEĮ pakeitimo įstatymo projektas turi būti tikslintinas, vietoje automatinio nutraukimo numatant galimybę išsaugoti ketinimų protokolą / investicijas, pvz. pakeičiant galutinius naudos gavėjus. Apibendrinant nurodytas pastabas, EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 straipsniu siūlomas teisinis reglamentavimas yra neaiškus, nuostata neužtikrinamas nuostatos tikslo įgyvendinimas, taip pat valstybės ir privačių subjektų teisių ir pareigų pusiausvyra bei teisėtų lūkesčių principas.</p> <p>Pasiūlymas: įvertinus visus aukščiau minėtus aspektus, siūlome atsisakyti EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 straipsniu numatyto 73² straipsnio pakeitimo ir palikti šiuo metu galiojančią EEĮ 73² straipsnio nuostatą arba iš esmės keisti EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 straipsnį, jame nustatant aiškų patikros momentą (momentus), galimybę ir terminus ištaisyti neatitikties nacionalinio saugumo interesams priežastis ar vystyti projektą su tam tikrais ribojimais, taip pat nustatant pagrįstas ir proporcingas pasekmes asmens / investuotojo nuosavybei (investicijoms). EEĮ pakeitimo įstatymo projektu siūlomas teisinis reglamentavimas yra nesuderinamas su Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau – TPI) 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtintais teisėkūros principais. EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 straipsniu siūlomas teisinis reglamentavimas neatitinka: Tikslingumo principo, reiškiančio, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis – akivaizdu, kad siekiamų tikslų (elektros energetikos sistemos stabilumas ir saugumas) galima pasiekti numatant aiškų atitikties nacionalinio saugumo interesams tikrinimo laikotarpį / etapą. Kadangi poveikis gali būti siejamas su energijos gamyba ar kaupimu, patikra turi būti siejama su etapu, kuomet yra pradedama gamyba ar kaupimas – su atitinkamo leidimo išdavimu. Aiškumo principo, reiškiančio, kad teisės aktuose nustatytas</p>	<p>atitikties nacionalinio saugumo interesams rezultatas yra neigiamas, asmuo teisę sudaryti ketinimų protokolą praranda. EEĮ pakeitimo projekto 36 straipsnio 16 dalyje numatytas teisinis reguliavimas reiškia, kad nutraukiamos tik patikrinimo procedūros (ir atitinkamai tęsiamos pagal naują teisinį reguliavimą). Kitaip tariant, nutraukus patikrinimo dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams procedūras, asmuo neprarastų jau įgytos teisės sudaryti ketinimų protokolą. Priešingai, asmuo sudarytų ketinimų protokolą, o patikra dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams būtų atliekama jau po ketinimų protokolo sudarymo, kaip ir numatoma siūlomame pakeisti EEĮ 73² straipsnyje. Pastaboje nurodytas argumentas, kad pagal susiklosčiusią situaciją jau būna pabaigtos ketinimų protokolų sudarymo procedūros, yra klaidingas. Remiantis šiuo metu galiojančio EEĮ 22 straipsnio 9 dalimi, „Kai šio įstatymo 73² straipsnyje nustatytu atveju turi būti įsitikinta, kad ketinimų protokolo pasirašymas ir (ar) ketinimų protokolą siekiantis pasirašyti asmuo nekelia rizikos nacionalinio saugumo interesams ar atitinka nacionalinio saugumo interesus, ketinimų protokolo pasirašymo terminas pratęsiamas tiek, kiek buvo vykdomos patikros procedūros“. Tai reiškia, kad iki patikros rezultatų gavimo ketinimų protokolo sudarymo procedūros nebūna užbaigtos. Todėl įvertinus šią aplinkybę, akivaizdu, kad siūlomu pakeitimu nustatytinas teisinis reguliavimas nepažeidžia nei</p>
--	--	---	---

		<p>teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Iš siūlomo teisinio reglamentavimo yra neaišku, kuriuo etapu gali būti atliekama patikra. Subjektai, kuriems gali būti taikoma siūloma nuostata nežinotų ir negalėtų žinoti, kada patikra, susijusi su jų teisėmis ir pareigomis bei galėjimu vykdyti / tęsti ūkinę komercinę veiklą gali būti atlikta, todėl negali būti užtikrinti dėl veiklos ir investicijų į veiklą atsiperkamumo / nepraradimo. Tokiu teisiniu reglamentavimu taip pat būtų daroma žala ir valstybės energetinės nepriklausomybės tikslų įgyvendinimui, nes investuotojai planuodami investuoti, vertintų ir tai, kad reglamentavimas dėl patikros dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams yra neaiškus. Juo labiau, kad nei EEĮ, nei kitas įstatymas nenumato galimybės savanoriškai pasitikrinti dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams. Proporcingumo principo, reiškiančio, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti. Nacionalinio saugumo interesų užtikrinimas yra konstituciškai svarbus tikslas. Tačiau šio tikslo turi būti siekiama laikantis proporcingumo ir kitų teisės principų, t. y. neribojant asmenų teisių daugiau, nei būtina, nepaneigiant jų nuosavybės teisės. Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, jog pagal Konstitucijos 46 straipsnio 3 dalį įstatymų leidėjas, reguliuodamas ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei, <i>inter alia</i> konstituciškai svarbiu tikslu užtikrinti valstybės ir visuomenės saugumą, turi nustatyti specialų teisinį reguliavimą valstybės ir visuomenės saugumui svarbiems ūkio sektoriams (ūkinės veiklos subjektams ar objektams), <i>inter alia</i> specialius reikalavimus (sąlygas) ūkinei veiklai siekiant išvengti grėsmės valstybės ar visuomenės saugumui; nustatant tokį teisinį reguliavimą gali būti numatyta asmenų, siekiančių vykdyti ūkinę veiklą valstybės ir visuomenės saugumui svarbiuose ūkio sektoriuose, patikra pagal rizikos valstybės ir visuomenės saugumui vertinimo kriterijus, <i>inter alia</i> tokius, kurie leistų iš anksto užkirsti kelią grėsmėms valstybės ar visuomenės saugumui tam tikrame ūkio sektoriuje. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje pripažįstama, kad net nustačius, jog asmuo neatitinka nacionalinio saugumo interesų, turi būti vadovaujamas proporcingumo principu. Konstitucijos 46 straipsnio 3 dalį reguliuojant ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei, įstatymų leidėjas, siekdamas konstituciškai svarbių tikslų, <i>inter alia</i> užtikrinti valstybės ir visuomenės saugumą, bei nustatydamas specialų teisinį reguliavimą valstybės ir visuomenės saugumui svarbiems ūkio sektoriams (ūkinės veiklos subjektams ar objektams), gali nustatyti sąlygą, kad asmenys, siekiantys vykdyti ūkinę veiklą valstybės ir visuomenės saugumui svarbiuose ūkio</p>	<p>ketinimų protokolo sudarymo teisę įgijusių, nei ją įgysiančių asmenų teisių ir teisėtų interesų.</p> <p>Atsižvelgta į pastabos dalį dėl pažengusių projektų tęstinumo užtikrinimo tais atvejais, kai ketinimų protokolo galiojimo laikotarpiu keičiantis susijusiems asmenims būtų nustatoma šių asmenų, ketinančių vykdyti veiklą nacionaliniam saugumui svarbiame ūkio sektoriuje, neatitiktis nacionalinio saugumo interesams: numatyta, kad apie susijusių asmenų pasikeitimus informacija operatoriui turi būti pateikiama iš anksto ir atliekama EEĮ 73² straipsnyje numatyta patikra.</p>
--	--	---	--

		<p>sektoriuose, neturėtų grėsmę nacionaliniam saugumui keliančių ryšių su užsienio valstybių institucijomis, tų valstybių fiziniais arba juridiniais asmenimis. Nustačius tokią sąlygą, atsižvelgiant, be kita ko, į konstitucinį proporcingumo principą, turi būti sudarytos galimybės įvertinti individualią kiekvieno asmens situaciją ir, atsižvelgiant į minėtų ryšių pobūdį, jų keliamą grėsmę valstybės ar visuomenės saugumo interesams tam tikrame ūkio sektoriuje bei kitas svarbias aplinkybes, atitinkamai individualizuoti konkrečias tam asmeniui taikytinas ribojančias jo teises priemones. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo vertinimu, net ir nustačius neatitiktį nacionalinio saugumo interesams leidžiama investuoti, valdant minėtas rizikas ir įvertinus grėsmes konkrečiu atveju. Siūlomu teisiniu reglamentavimu siekiama įtvirtinti, kad nustačius neatitiktį nacionalinio saugumo interesams būtų automatiškai taikomas ketinimų protokolo nutraukimas, tokiu būdu būtų paneigiamas situacijos individualizavimas ir proporcingumo principas. Nesuteikiama galimybė ištaisyti su atitiktimi nacionalinio saugumo interesams susijusius aspektus ir priežastis, o tuo atveju jei jie yra neištaisomi, nėra nustatomos ribojimo priemonės, leisiančios užtikrinti galimybę tęsti veiklą / projektą tokiu būdu, kad būtų užtikrinti valstybės interesai. Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje įtvirtintas siekis valstybei iki 2050 m. tapti energetiškai nepriklausoma, todėl pradėti vystyti ir pažengę projektai neturėtų būti tiesiog sunaikinami. Nei EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 straipsnyje, nei kituose, nėra numatyta, kas nutinka su projektu, kurio vystymas yra pakankamai pažengęs, t. y. automatiškai nutraukiamas ketinimų protokolai, o tai lemia, kad visos investicijos lieka bevertės. Neatitiktis nacionalinio saugumo interesams yra nustatoma subjekto, o ne objekto atžvilgiu, todėl objektai turėtų būti išsaugomi. Teisiniu reglamentavimu siekiant užtikrinti vieną iš svarbių vertybių (nacionalinį saugumą) yra ignoruojama kita ne mažiau reikšminga vertybė – pažengęs energetikos objektas sunaikinamas, tuo ne tik sukeliant nuostolius privačiam subjektui, bet ir padarant žalą valstybės energetikos sistemai, jos nepriklausomybei. Nutraukus ketinimų protokolą tokie atsinaujinančių išteklių projektai nebentka elektros tinklo rezervacijos, taigi, nebelieka ir prasmės bei galimybės juos įgyvendinti kitiems subjektams. Tokiu būdu valstybė praranda galimybę stiprinti energetinę nepriklausomybę, o subjektas visas investicijas. Todėl siūlomu teisiniu reglamentavimu būtų pažeista ir nuosavybės teisė. Nuosavybės teisę saugo Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnis. Pagal siūlomą teisinį reglamentavimą (EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 str. ir 8 str., 9 str. bei 25 str.) jei, atlikus patikrą pačioje ketinimų protokolo galiojimo pabaigoje, kai įrenginiai ir kita su jais bei prijungimu susijusi infrastruktūra bus įrengta, būtų nustatyta neatitiktis nacionalinio saugumo</p>	
--	--	---	--

		<p> interesus, vystytojas ne tik prarastų praktiškai visą įsipareigojimų pagal ketinimų protokolą garantiją, bet ir visas investicijas. Investicijos be ketinimų protokolo liktų bevertės, negalėtų būti perleistos kitam (nacionalinio saugumo interesus atitinkančiam subjektui). Tokiu atveju, būtų paneigta asmens / vystytojo nuosavybės teisė. Siūlomas teisinis reglamentavimas ypatingai pažeidžia tų subjektų, kurie ketinimų protokolus sudarė ir projektus vystyti pradėjo prieš siūlomų pakeitimų įsigaliojimą, teises ir teisėtus interesus. EEĮ pakeitimo įstatymo projekte nenumatytos išimties ar pereinamasis laikotarpis šiems subjektams, taip pat nenumatyta galimybė per tam tikrą laikotarpį pašalinti priežastis, dėl kurių subjektas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, ar perleisti projektą. Pasikeitus teisiniam reglamentavimui negali būti pažeisti teisinio tikrumo ir teisinio saugumo principai. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas. Šie principai inter alia suponuoja tai, kad valstybė privalo vykdyti prisiimtus įsipareigojimus asmeniui. Neužtikrinus asmens teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo, nebūtų užtikrintas asmens pasitikėjimas valstybe ir teise. Turi būti įvertinta tai, kad subjektai sudarė ketinimų protokolus, kai teisinio reglamentavimo, numatančio galimybę atitiktį nacionalinio saugumo interesams tikrinti bet kuriuo metu po ketinimų protokolo sudarymo ir jį naikinti, nebuvo ir tokio teisinio reglamentavimo subjektai negalėjo numatyti ar tikėtis. Siūlomas teisinis reglamentavimas galėtų būti įtvirtintas, jei būtų nustatyti aiškūs terminai ir veiksmai, kuriuos atlikus, projektas galėtų būti įgyvendinamas arba perleidžiamas kitam subjektui ir tokiu būdu išvengiama nuostolių ar jie reikšmingai sumažinami. Subjektų, kurie ketinimų protokolus sudarė iki pakeitimų įsigaliojimo atžvilgiu turėtų būti numatytas ilgesnis įsigaliojimo laikotarpis bei ilgesni terminai ir aiškūs veiksmai, leisiantys neprarasti investicijų, jei būtų nustatyta neatitiktis nacionalinio saugumo interesams. Kaip jau minėta, ketinimų protokolą pripažinus negaliojančiu ir prarandant elektros tinklo rezervaciją, projektas lieka neįgyvendinamu / tampa beverčiu. Neatitiktis nacionalinio saugumo interesams nereiškia, kad asmuo / vystytojas netenka visų jam Lietuvos Respublikos Konstitucijos garantuojamų teisių. Teisinės valstybės principas suponuoja įstatymo leidėjo pareigą užtikrinti, kad įstatymu nustatytas reglamentavimas be pagrindo nepaneigtų asmenų teisių. Siekiant užtikrinti nacionalinio saugumo interesus, negali būti paneigtos asmenų konstitucinės teisės. Turi būti įvertinta ta aplinkybė, kad asmuo/vystytojas gali nežinoti, kad yra vertinamas / ateityje gali būti įvertintas, kaip neatitinkantis nacionalinio saugumo interesų, todėl visos neigiamos pasekmės negali būti skirtos tik tam asmeniui. </p>	
--	--	---	--

			Siūlomas teisinis reglamentavimas iš esmės visą naštą nustato tik privačiam subjektui, valstybė šiuo atveju neturi jokių įsipareigojimų ar praradimų. Apibendrinant, EEĮ pakeitimo įstatymo projekto 37 straipsniu siūlomas reglamentavimas pažeidžia TPI įtvirtintus teisėkūros principus, konstitucinius proporcingumo, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo principus, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnį ir 46 straipsnį. Dėl visų išvardintų priežasčių, siūloma tokio teisinio reglamentavimo atsisakyti arba iš esmės jį tobulinti bei keisti, atsižvelgiant į pateiktas pastabas ir argumentus.	
4.		2)	8 straipsnis. 21¹ straipsnio pakeitimas Pasiūlymas: atsisakyti, atsižvelgiant į pateiktą pasiūlymą dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsnio. Straipsnyje numatytas pakeitimas yra dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsniu siūlomo pakeitimo. Argumentacija pateikta dalyje dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsnio.	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus dėl Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos pastabos Nr. 1 vertinimo.
65.		3)	9 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas Pasiūlymas: atsisakyti, atsižvelgiant į pateiktą pasiūlymą dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 Straipsnio. Straipsnyje numatytas pakeitimas yra dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsniu siūlomo pakeitimo. Argumentacija pateikta dalyje dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsnio	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus dėl Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos pastabos Nr. 1 vertinimo.
6.		4)	25 straipsnis. 48² straipsnio pakeitimas Pasiūlymas: atsisakyti, atsižvelgiant į pateiktą pasiūlymą dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 Straipsnio. Straipsnyje numatytas pakeitimas yra dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsniu siūlomo pakeitimo. Argumentacija pateikta dalyje dėl EEĮ pakeitimo įstatymo 37 straipsnio.	Atsižvelgta iš dalies Žr. argumentus dėl Lietuvos vėjo elektrinių asociacijos pastabos Nr. 1 vertinimo.
AB „Litgrid“, 2025-05-13 raštas Nr. 25SD-1868				
7.		1)	1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas 4. Pakeisti 2 straipsnio 25 dalį ir ją išdėstyti taip <...> 4. Pakeisti 2 straipsnio 25 dalį ir ją išdėstyti taip: „25. Elektros energetikos sistemos pajėgumų užtikrinimo mechanizmas (toliau – pajėgumų užtikrinimo mechanizmas) – nuolatinė priemonė, kuria užtikrinama, kad atlyginant už pajėgumus užtikrinančių įrenginių parengtį bus pasiekiamas reikiamas elektros energijos tiekimo saugumo lygis, išskyrus su papildomomis paslaugomis ar perkrovos valdymu susijusias priemones, apibrėžiamas Reglamente (ES) 2019/943 sąvoka atitinka Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 22 punkte apibrėžtą sąvoką „pajėgumų mechanizmas.“	Neatsižvelgta Sąvoka patikslinta pagal Konkurencijos tarybos ankstesnę pastabą, be to, nemanytina, kad žodžiai „nuolatinė“ ir „nuolatos“ yra absoliučiai vienodi.

			<p>Projekte siūlomas pajėgumų užtikrinimo mechanizmo, kaip „nuolatinės priemonės“, apibrėžimas neatitinka Reglamento (ES) 2019/943 nuostatų. Remiantis Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 22 punktu, pajėgumų mechanizmas suprantamas kaip <i>priemonė, skirta užtikrinti, kad, taikant atlyginimą už išteklių prieinamumą, būtų pasiektas būtinas išteklių adekvatumo lygis, išskyrus priemones, susijusias su papildomomis paslaugomis arba perkrovos valdymu</i>. Projektu siūlomas apibrėžiamas suponuoją, kad pajėgumų užtikrinimo mechanizmas yra nuolatos taikoma priemonė. Vis dėlto, ši priemonė nėra nuolatinė, o taikoma tik tais atvejais, kai yra siekiama užtikrinti elektros energetikos sistemos adekvatumą (Elektros energetikos įstatymo 70¹ straipsnio 1 dalis).</p> <p>Atitinkamai, siūlome Projekte pateikiamame apibrėžime referuoti į Reglamento (ES) 2019/943 2 straipsnio 22 punkte apibrėžtą sąvoką „pajėgumų mechanizmas“. Siekiant teisinio aiškumo, siūloma supaprastinti sąvokos apibrėžimą.</p>	
8.		6)	<p>36 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 69 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Nustatydamą viršutines perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2019/943 18 straipsnio nuostatomis, skatina perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorius užtikrinti ekonomiškai efektyviausią savo tinklų eksploatavimą ir plėtrą, įskaitant išankstinės perspektyvos investicijas, siekiant Nacionalinėje darbotvarkėje „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“, Nacionaliniame pažangos plane ir Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane nustatytų tikslų įgyvendinimo. Taip pat užtikrina, kad perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriams būtų suteiktos tinkamos paskatos diegti energetikos inovacijas, trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti, sudarant sąlygas diegti išmaniuosius elektros tinklus ir užtikrinti sistemos saugumą, elektros energijos vartojimo efektyvumą, taip pat plėtoti elektros energijos paklausos valdymo priemonių, įskaitant paklausos telkimą, energijos kaupimą, papildomų ir lankstumo paslaugų panaudojimą, skatinti elektros energijos rinkos integraciją, atsinaujinančių išteklių energijos integravimą, visuomenės informavimą, susijusį su nacionalinės energetikos politikos strateginiais tikslais, lankstų prijungimą ir tiekimo saugumą, bei remti susijusius mokslinius tyrimus, skatinti efektyvias ir laiku vykdomas investicijas, įskaitant sprendimus, kaip optimizuoti esamą tinklą ir plėtoti investicijas, reglamentuojamas šio įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje, 33 straipsnyje ir 39 straipsnio 2 dalyje, taip pat įskaitant išankstinės perspektyvos investicijas. Siekdama elektros energijos vartojimo efektyvumo didinimo, nustatydamą viršutines perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba įvertina perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių veiklos sąnaudų sumažėjimą dėl paklausos mažinimo ir paklausos valdymo priemonių diegimo perdavimo ir skirstomuosiuose tinkluose, įskaitant paklausos telkimo plėtrą, ir dėl gamybos pajėgumų plėtos, įskaitant</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Žr. pastabos Eil. Nr. 3 vertinimą.</p>

		<p>sutaupymą dėl elektros energijos perdavimo ar skirstymo paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus tinklo eksploatavimo.“</p> <p>Papildyti Projekto 40 straipsnį nuostatomis, įpareigojančiomis Tarybą priimti atitinkamus įstatymą įgyvendinančius teisės aktus, užtikrinančius išankstinės perspektyvos investicijų derinimo Taryboje reikalavimus, bei tokių investicijų vertinimo ir įtraukimo į valstybės reguliuojamas kainas ir tinklų tarifus sąlygas”</p> <p>Remiantis Reglamento (ES) 2019/943³ (i) 18 straipsnio 2 dalies (a) punktu,), <u>tarifų nustatymo metodikos turi atspindėti perdavimo sistemos operatorių ir skirstymo sistemos operatorių fiksuotas išlaidas ir jose turi būti atsižvelgiama tiek į kapitalo, tiek į veiklos išlaidas, kad perdavimo sistemos operatoriams ir skirstymo sistemos operatoriams tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu būtų suteikiama tinkamų paskatų, įskaitant išankstinės perspektyvos investicijas, siekiant didinti efektyvumą, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą;</u> (ii) 18 straipsnio 8 dalimi, <u>perdavimo ir skirstymo tarifų nustatymo metodikomis perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai skatinami užtikrinti ekonomiškai efektyviausią savo tinklų eksploatavimą ir plėtrą, be kita ko, perkant paslaugas. Tuo tikslu reguliavimo institucijos pripažįsta atitinkamas sąnaudas, įskaitant su išankstinės perspektyvos investicijomis susijusias sąnaudas, tinkamomis, įtraukia tas sąnaudas į perdavimo bei skirstymo tarifus ir, kai tinkama, nustato siektinus rezultatus, kad skatintų perdavimo sistemų operatorius ir skirstymo sistemų operatorius didinti bendrą sistemos efektyvumą savo tinkluose, be kita ko, didinant energijos vartojimo efektyvumą, naudojant lankstumo paslaugas ir diegiant pažangiuosius tinklus bei pažangiąsias matavimo sistemas.</u></p> <p>Antra, dėl poreikio įtvirtinti išankstinės perspektyvos investicijų (angl. <i>anticipatory investments</i>) reguliavimą ES šalyse taip pat pasisakoma ACER ir CEER⁴), taip pat ENTSO-E⁵ gairėse ir rekomendacijose.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, taip pat į tai, kad Reglamento (ES) 2019/943 nuostatos taikomos tiesiogiai, įstatyminis reglamentavimas turėtų užtikrinti, jog tinklų operatorių išankstinės perspektyvos investicijos būtų vertinamos, nustatant valstybės reguliuojamas kainas ir tinklų tarifus. Todėl, siekiant teisinio aiškumo, siūlome patikslinti Projekto 36 straipsnį (69 straipsnio 4 dalies pakeitimas), nurodant, kad Taryba, nustatydamą elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribas ir kainas, vertina ir išankstinės perspektyvos investicijas.</p> <p>Be kita ko, Projekto 40 straipsnio nuostatos papildytinos nuostatomis, įpareigojančiomis Tarybą priimti atitinkamus įstatymą įgyvendinančius teisės aktus, užtikrinančius išankstinės perspektyvos investicijų derinimo Taryboje reikalavimus, bei tokių investicijų vertinimo ir įtraukimo į valstybės reguliuojamas kainas ir tinklų tarifus sąlygas.</p>	
--	--	--	--

9.	8)	<p>40 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas</p> <p><...></p> <p>7. Perdavimo sistemos operatorius, įgyvendindamas šio įstatymo 11 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 31 straipsnio nuostatas, rengia telkiant perdavimo sistemos operatoriui suteiktų paslaugų apimtį nustatymo tvarkos aprašą ir piko mažinimo produktų įsigijimo tvarkos aprašą, kuriuos pateikia Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai derinti iki 2025 m. rugsėjo 30 d. ir piko mažinimo produktų įsigijimo tvarkos aprašą, kurį pateikia Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai derinti iki 2025 m. gruodžio 31 d.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį į tai, kad siekiant įvertinti piko mažinimo produktų naudojimą įprastomis elektros rinkos sąlygomis, šiuo metu sudaryta ACER darbo grupė⁶ turėtų įvertinti, kokią įtaką piko mažinimo produktai galėtų daryti Europos Sąjungos elektros rinkai, kokie galimi produktų reikalavimai, privalumai ir trūkumai. Ši darbo grupė dirbs 2025 vasarą, su galimybe pratęsti analizes iki metų pabaigos.</p> <p>Atitinkamai, piko mažinimo produktų panaudojimas elektros rinkoje galėtų keistis iš esmės. Todėl siūlytina pratęsti terminą perdavimo sistemos operatoriui parengti ir pateikti Tarybai derinti piko mažinimo produktų įsigijimo tvarkos aprašą iki 2025 m. gruodžio 31 d.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Reglamento nuostatos jau galioja ir jas būtina perkelti į nacionalinę teisę (turėti aprašą). Po ACER (<i>European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators</i>) konsultacijos bus galima papildyti tvarkos aprašą.</p>
Lietuvos atsinaujinančių išteklių konfederacija, 2025-05-13 raštas Nr. 2-2165			
10.	1)	<p>Atsižvelgiant į visą tai, kas išdėstyta anksčiau, ir į tai, kad mūsų toliau teikiamas pasiūlymas savo esme atitiktų Direktyvos 2024/1711 2 straipsnio 2 punkte įrašytą nuostatą, siūlome papildomai pakeisti EEĮ 2, 41¹ ir 78 straipsnius, numatant galimybę elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriams, kurių elektromobilių įkrovimo prieiga neturi tiesioginės prieigos prie ESO tinklų (t. y. kurių elektromobilių įkrovimo prieiga prijungta prie kito vartotojo lokaliajo elektros tinklo), įsirengus išmaniuosius elektros prietaisus, sudaryti atskirą sutartį su elektros tiekėju. Atitinkamai, siūlome tokius 2, 41¹ ir 78 straipsnių pakeitimus (toliau išdėstome lyginamojo varianto principu):</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p><...></p> <p>9¹. Elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius – asmuo, kuris turi nuosavybės teise, plėtoja, eksploatuoja arba valdo elektromobilių įkrovimo prieigą.</p> <p><....></p> <p>41¹straipsnis. Elektromobilių įkrovimo prieigos</p> <p>1. Skirstomųjų tinklų operatoriui neleidžiama turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti elektromobilių įkrovimo prieigų, išskyrus atvejus, kai</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Siūlomos naujos nuostatos tik iš dalies yra susijusios su Direktyvos (ES) 2024/1711 2 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kurias perkelti planuojama iki 2026 m. liepos 17 d. Laisvo elektros energijos tiekėjo pasirinkimo (kelių tiekėjų viename objekte) ir elektros energijos dalijimosi modeliui įgyvendinti reikalingos papildomos viešosios konsultacijos ir išsamesnė diskusija, AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau - ESO) yra inicijuotas pilotinis projektas, kuris š. m. III ketv. pateiks rekomendacijas dėl reguliacinio įgyvendinimo. LAIEK pateikti siūlymai bus analizuojami</p>

		<p>skirstomųjų tinklų operatorius nuosavybės teise turi elektromobilių įkrovimo prieigas tik savo reikmėms.</p> <p>2. Elektromobilių įkrovimo prieigų prijungimo prie elektros tinklų sąnaudos paskirstomos šio įstatymo 67 straipsnio 7 dalies 6 punkte nustatyta tvarka.</p> <p>3. Skirstomųjų tinklų operatorius nediskriminuodamas bendradarbiauja dėl elektromobilių prieigų prijungimo su visais elektromobilių įkrovimo prieigų operatoriais ar kitais asmenimis, kurie turi nuosavybės teise, plėtoja, eksploatuoja arba valdo elektromobilių įkrovimo prieigas.</p> <p>4. Elektromobilių įkrovimo prieigos ir elektromobilių įkrovimo stotelės gali būti prijungiamos prie bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektuose esančio lokaliojo elektros tinklo arba elektros tinklų vieno iš bendraturčių iniciatyva be kitų bendraturčių sutikimo, jeigu dėl elektromobilių įkrovimo prieigos ir (ar) elektromobilių įkrovimo stotelės prijungimo kiti bendraturčiai nepatirs išlaidų, dėl kurių jie nėra davę sutikimo.</p> <p>5. Elektromobilių įkrovimo prieigų, savarankiškai prijungtų prie elektros skirstomųjų tinklų, aprūpinimas elektros energija užtikrinamas pagal elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, sudarytą su elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus laisvai pasirinktu nepriklausomu tiekėju.</p> <p>6. Elektromobilių įkrovimo prieigų, prijungtų prie vartotojo lokaliojo elektros tinklo, aprūpinimas elektros energija užtikrinamas sutartyje tarp elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus ir vartotojo, valdančio lokalųjį elektros tinklą, nustatyta tvarka ir sąlygomis. Vartotojas, valdantis lokalųjį elektros tinklą, teikia elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriumi elektros energijos persiuntimo paslaugą, laikydamasis Civiliniame kodekse, šiame įstatyme, Elektros tiekimo ir naudojimo taisyklėse ir sutartyje su elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriumi nustatytų reikalavimų.</p> <p>7. Elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius, kuris turi nuosavybės teise, plėtoja, eksploatuoja arba valdo elektromobilių įkrovimo prieigą prijungtą prie vartotojo lokaliojo elektros tinklo, turi teisę užsitikrinti aprūpinimą elektros energija pagal elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartį, sudarytą su jo laisvai pasirinktu nepriklausomu tiekėju, jeigu yra tenkinamos visos šios sąlygos:</p> <p>1) vartotojo lokaliajame elektros tinkle yra įdiegtas atskiras išmanusis apskaitos prietaisas, skirtas elektromobilių įkrovimo prieigoje suvartotam elektros energijos kiekiui matuoti ir susietas su vartotojo lokaliojo elektros</p>	<p>sekančiame Direktyvos (ES) 2024/1711 nuostatų perkėlimo etape š. m. III-IV ketv.</p> <p>Siūlomo EEĮ 41¹ straipsnio 8 dalyje siūloma įtvirtinti pareigą lokaliojo tinklo valdytojui bendradarbiauti su įkrovimo prieigos operatoriumi ir sudaryti galimybę pasinaudoti teise pasinaudoti lokaliuoju tinklu, jeigu išpildomos nurodytos sąlygos. Tokia formuluotė viršija įprastą civilinį santykį tarp dviejų šalių, lokaliojo tinklo valdytojas teisiškai įpareigojamas leisti naudotis savo tinklu, jei įvykdytos išvardytos sąlygos. Pagal siūlomas formuluotes lokaliojo tinklo valdytojui siūlomos nustatyti funkcijos, kurios savo pobūdžiu artimos skirstomojo tinklo operatoriaus pareigoms (prievolė „bendradarbiauti“, „užtikrinti galimybę naudotis tinklu“, susitarti dėl trečiųjų šalių prieigos prie lokaliojo tinklo tvarkos ir sąlygų).</p> <p>LAIEK pateikti siūlymai papildyti EEĮ 41¹ straipsnio 5–9 dalimis, įtvirtinant elektromobilių įkrovimo prieigų prijungimą prie kitų vartotojų lokaliojo tinklo, jų aprūpinimą elektra ir teisę pasirinkti tiekėją, reikalauja išsamesnės poveikio analizės, apimančios teises pasekmes lokaliojo tinklo valdytojui, skirstomųjų tinklų operatoriumi (dėl balansavimo, apskaitos ir ESO prieigos prie vidaus tinkle įrengtų apskaitos prietaisų, atsakomybės pasidalijimo atvejais, kuomet būtų sukelti trikdžiai skirstomųjų tinklų operatoriumi), taip pat atitikties civilinės teisės principams</p>
--	--	---	--

			<p>tinklo prijungimo prie elektros skirstomųjų tinklų tašku. Toks apskaitos prietaisas turi būti aiškiai atskirtas nuo kitų apskaitos prietaisų, susietų su vartotojo lokaliajo elektros tinklo prijungimo prie elektros skirstomųjų tinklų tašku, ir atitikti teisės aktuose nustatytus techninius reikalavimus;</p> <p>2) elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus pasirinktam nepriklausomam tiekėjui, kaip už balansą atsakingai šaliai, yra priskirtas šios dalies 1 punkte nurodytas apskaitos prietaisas, o ši informacija pateikta skirstomųjų tinklų operatoriui, prie kurio tinklų yra prijungtas vartotojo lokalusis elektros tinklas;</p> <p>3) elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius ir vartotojas, valdantis lokalųjį elektros tinklą, susitaria dėl pasinaudojimo lokaliuoju elektros tinklu elektros energijai į elektromobilių įkrovimo prieigą persiųsti tvarkos ir sąlygų;</p> <p>4) tenkinami kiti Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyti reikalavimai.</p> <p>8. Skirstomųjų tinklų operatorius ir vartotojas, valdantis lokalųjį elektros tinklą, privalo bendradarbiauti su elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriumi ir sudaryti galimybę jam pasinaudoti šio straipsnio 7 dalyje numatyta teise Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis.</p> <p>9. Elektromobilių įkrovimo prieigoms, nurodytoms šio straipsnio 5 ir 7 dalyse, garantinis tiekimas užtikrinamas šio įstatymo 44 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka.</p> <p>78 straipsnis. Ginčų sprendimas ne teismo tvarka. Skundų nagrinėjimas <....></p> <p>2¹. Taryba išankstine neprivaloma ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka nagrinėja ginčus tarp elektromobilių įkrovimo prieigų operatorių ir skirstomųjų tinklų operatoriaus, tiekėjų ir (ar) vartotojų, valdančių lokaliuosius elektros tinklus, kurie kyla dėl elektromobilių įkrovimo prieigų prijungimo prie elektros tinklų ir (ar) aprūpinimo elektros energija.</p> <p>Patogumo dėlei pateikiame siūlomo sprendimo teisinės technikos paaiškinimą:</p> <p>1. Įvedama „Elektromobilių įkrovimo prieigos operatoriaus“ sąvoka: siūlome atlikti šį EEĮ pakeitimą, perkeltiant į sąvoką tai, kas išbraukiama EEĮ 41¹ straipsnio 3 dalyje. Iki šiol nebuvo aišku, kas tie „kiti asmenys, kurie turi nuosavybės teise, plėtoja, eksploatuoja arba valdo elektromobilių įkrovimo prieigas“, minimi EEĮ 41¹ straipsnio 3 dalyje, todėl siūlomu pakeitimu aiškiai apibrėžtume, kaip vadinasi</p>	<p>(proporcingumo, sutarties laisvės, nuosavybės neliečiamumo).</p>
--	--	--	--	---

			<p>tie asmenys, kurie turi nuosavybės teisę, plėtoja, eksploatuoja arba valdo elektromobilių įkrovimo prieigas – o tai yra būtent elektromobilių įkrovimo prieigos operatorius;</p> <p>2. EEĮ 41¹ straipsnio 5 dalis iš esmės atitinka vartotojo (abonento) (taip, kaip jis suprantamas energetikos reguliavime) koncepciją;</p> <p>3. EEĮ 41¹ straipsnio 6 dalis įveda subabonto koncepciją;</p> <p>4. EEĮ 41¹ straipsnio 7 dalis tikslina/praplečia 6 dalį, įvedant papildomus kriterijus, kada subabonentas pasinaudoja teise sudaryti sutartį su jo pasirinktu nepriklausomu tiekėju (be kurių 6 dalies įgyvendinimas pasunkėtų). EEĮ 41¹ straipsnio 5 dalis ir 6 dalys yra „buferinės“ (įvadinės/tarpinės) nuostatos, labai nuosekliai privedančios prie problemos sprendimo ir būtent šios 7 dalies;</p> <p>5. EEĮ 41¹ straipsnio 8 dalis eliminuoja abonto galimybę užkirsti kelią subabonentui sudaryti sutartį su jo pasirinktu nepriklausomu tiekėju (taip pat vienas iš esminių sprendinių, minėtų susitikimo metu).</p>	
		Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, 2025-05-14 raštas, Nr. 2-2197		
11.		2)	<p>1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartį sudaro bendrosios ir specialiosios sąlygos, o teisės aktais nedraudžiama kaina/kainas, jų nustatymo principus ar bet kokias kitas sąlygas įtvirtinti bendrojoje sutarties sąlygų dalyje, elektros energijos tiekėjai gali nurodyti minėtas sąlygas bendrojoje sutarties dalyje, taip išvengiant poreikio išlaikyti tą pačią kainą ar kitą sutarties sąlygą nepakitusia visą terminuotos sutarties galiojimo laikotarpį. Atitinkamai siejimas tik su specialiosiomis sutarties sąlygomis, nėra tikslus.</p> <p>Siūlomas pakeitimas:</p> <p>Pakeisti 2 straipsnio 44¹ dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„44¹. Elektros energijos pirkimo-pardavimo fiksuota kaina terminuotą laikotarpį sutartis (toliau – fiksuotos kainos sutartis) – nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ir vartotojo sudaroma elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartis arba elektros energijos pirkimo-pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis, kuria garantuojama, kad sutarties specialiosios sąlygos, įskaitant kainą ar kainas, visą sutarties trukmę liks nepakitusios, išskyrus pasikeitimus, kuriuos gali nulemti nuo tiekėjų nepriklausantys valstybės reguliuojamų kainų, tarifų ir mokesčių pokyčiai.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Pakeisti 2 straipsnio 44¹ dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„44¹. Elektros energijos pirkimo-pardavimo fiksuota kaina terminuota sutartis (toliau – fiksuotos kainos sutartis) – nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ir vartotojo sudaroma elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartis arba elektros energijos pirkimo-pardavimo ir persiuntimo paslaugos teikimo sutartis, kuria garantuojama, kad sutarties sąlygos susijusios su elektros energijos pirkimo-pardavimo kaina ir šios kainos fiksavimo laikotarpiu, įskaitant kainą ar kainas, taip visą sutarties trukmę liks nepakitusios, išskyrus pasikeitimus, kuriuos gali nulemti nuo tiekėjų nepriklausantys valstybės reguliuojamų kainų, tarifų ir mokesčių pokyčiai.“</p>
12.		3)	4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas	Neatsižvelgta

			<p>Taryba atkreipia dėmesį, kad 2023 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo Reglamento (ES) 2023/1162 dėl sąveikumo reikalavimų ir nediskriminacinių bei skaidrių prieigos prie matavimo ir suvartojimo duomenų procedūrų (toliau – Reglamentas) priedo I lentelėje prie nacionalinės kompetentingos institucijos numatyta pastaba, kad „ši kompetentinga institucija gali būti viešasis arba privatus subjektas“.</p> <p>Taip pat Reglamento 12 straipsnis numato, kad ENTSO-E ir ES SSO bendradarbiauja su Europos Komisija įgyvendinant etaloninį modelį.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje elektros energijos apskaitos ir vartojimo duomenis valdo AB „Energijos skirstymo operatorius“, kuris yra ir ES SSO narys, kuris rengia ir teikia Tarybai tvirtinti naudojimosi centralizuota energijos duomenų platforma tvarkos aprašą siūlytina numatyti, kad šio Reglamento 4, 9, 10 straipsnius įgyvendina operatorius, kuris aptarnauja daugiau kaip 100 000 vartotojų.</p> <p>Siūlomas pakeitimas:</p> <p>Papildyti 39 straipsnį 5 dalimi:</p> <p>„5. Skirstymo sistemos operatorius, kuris aptarnauja daugiau kaip 100 000 vartotojų atlieka funkcijas nurodytas 2023 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo Reglamento (ES) 2023/1162 dėl sąveikumo reikalavimų ir nediskriminacinių bei skaidrių prieigos prie matavimo ir suvartojimo duomenų procedūrų 4, 9, 10 straipsniuose.“</p> <p>Atitinkamai siūlytina patikslinti ir kartu su EEĮ projektu teikiamus dokumentus.</p>	<p>Reglamento (ES) 2023/1162 4, 9 ir 10 straipsniuose numatytos funkcijos susijusios su rinkos struktūros viešinimu, nacionalinės praktikos stebėseną, atitikties ES reikalavimams užtikrinimu ir prieigos prie duomenų kontrolės procesais. Tai yra reguliacinio pobūdžio funkcijos, kurios turi būti vykdomos nepriklausomos institucijos, o ne pačios rinkos dalyvės, kuriai bus taikomos šio Reglamento nuostatos.</p> <p>Reglamento nuostatos numato nuolatinį stebėsenos, tikrinimo, informacijos pateikimo mechanizmą, tai yra tipiškos reguliuotojo funkcijos. Taryba tvirtina, derina ir prižiūri duomenų valdymo taisykles (pvz., išmaniosios apskaitos diegimas, ESO Data Hub duomenų apsiukeitimo tvarka), Taryba sprendžia vartotojų ir tiekėjų ginčus dėl prieigos prie duomenų, prižiūri kaip tinklų operatoriai teikia informaciją rinkos dalyviams, užtikrina rinkos skaidrumą pagal nacionalinius įstatymus ir ES teisę. Taryba turi technines žinias ir personalą, kurie gali gilintis į duomenų valdymo procesus, gerąsias praktikas dėl prieigos prie duomenų, duomenų atvėrimo ir rinkos skaidrumo standartų.</p>
13.		4)	<p>4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas</p> <p>Siūlome atsisakyti dėstyti nurodytas Projekto 4 straipsnio ir 34 straipsnio nuostatas, kuriomis numatoma pareiga Tarybai tvirtinti Kompensavimo dėl elektros energijos paklausos telkimo aktyvavimo tvarkos aprašą. Tarybos nuomone rinkos dalyviai turėtų vystyti inovacijas ir prognozavimo modelius ir gebėti įvertinti rizikas dėl paklausos telkimo aktyvavimo. Be to, visi rinkos dalyviai, įskaitant ir nepriklausomus tiekėjus turi galimybes dalyvauti telkiant paklausą ir kaip nepriklausomi tiekėjai, todėl aktyviau dalyvauti kitų tiekėjų klientus ir patys gauti naudą ir paklausos telkimo veiklos, taip „subalansuodami“</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (toliau – 2019 m. Elektros direktyva) 17 straipsnio 4 dalyje yra numatoma, jog valstybės narės gali reikalauti, kad elektros energijos įmonės</p>

			<p>savo galimas netektis dėl neįvertintos rizikos dėl jų klientų dalyvavimo paklausos telkime.</p> <p>Siūlomas pakeitimas:</p> <p>Pripažinti netekusiu galios 9 straipsnio 3 dalies 51³ punktą.</p> <p>Pripažinti netekusia galios 61² straipsnio 12 dalį.</p> <p>Atitinkamai siūlytina patikslinti ir kartu su EEĮ projektu teikiamus dokumentus.</p>	<p>arba dalyvaujantys galutiniai vartotojai mokėtų finansines kompensacijas kitiems rinkos dalyviams ar rinkos dalyvių už balansavimą atsakingoms šalims, jeigu reguliavimo apkrova aktyvavimas daro tiesioginį poveikį tiems rinkos dalyviams ar už balansavimą atsakingoms šalims. Apskaičiavimo metodą turi patvirtinti reguliavimo institucija arba kita kompetentinga nacionalinė institucija. Pasirinkus taikyti minėtas 2019 m. Elektros direktyvos nuostatas, Projektu atitinkamai siūloma jas perkelti, o tam, jog būtų užtikrinamas pakankamas laikas tokiam aprašui parengti, papildomai numatyta, jog EEĮ projekto 34 straipsnis įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.</p>
14.		12)	<p>29 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas</p> <p>Teisės aktuose nėra apibrėžta energijos nepriteklių patiriančių asmenų sąvoka. Apibrėžti energijos nepriteklių patiriančių asmenų sąvoką.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Pažymime, kad energijos nepriteklių patiriančio asmens sąvoka nustatoma Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekte Nr. XVP-236. Projektas šiuo metu yra svarstomas Lietuvos Respublikos Seime. Sąvokos įsigaliojimo terminas numatytas 2025 m. spalio 1 d.</p>